

Asia C-517/23

**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä**

Jättämispäivä:

10.8.2023

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Bundesgerichtshof (ylin yleinen tuomioistuin, Saksa)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

13.7.2023

Vastaja ja Revision-menettelyn valittaja:

Apothekerkammer Nordrhein

Kantaja ja Revision-menettelyn vastapuoli:

DocMorris NV

Pääasian kohde

Direktiivin 2001/83/EY tulkinta sen osalta, missä määrin mainonta, joka koskee lääkemääräystä edellyttävien lääkkeiden ostoa apteekin koko tuotevalikoimasta, kuuluu direktiivin soveltamisalaan

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeudellinen perusta

Unionin oikeuden, erityisesti SEUT 267 artiklan tulkinta

Ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä 6.11.2001 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/83/EY (EYVL 2001, L 311, s. 67), sellaisena kuin se on muutettuna 12.4.2022 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2022/642, (jäljempänä direktiivi 2001/83)

Ennakkoratkaisukysymykset

1. Kuuluuko lääkemääräystä edellyttävien lääkkeiden ostoa apteekin koko tuotevalikoimasta koskeva mainonta direktiivin 2001/83 lääkemainontaa koskevien säännösten soveltamisalaan (VIII ja VIII a osasto, 86–100 artikla)?

2. Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi,

onko direktiivin 2001/83 VIII osaston säännösten ja erityisesti 87 artiklan 3 kohdan mukaista, jos kansallista säännöstä (tässä HWG:n 7 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen 2 alakohdan a alakohtaa) tulkitaan siten, että siinä kielletään toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen postimyyntiapteekin lääkemääräystä edellyttävien lääkkeiden koko valikoiman mainostaminen mainoslahjoilla, jotka annetaan tietyn rahasumman tai prosenttialennuksen sisältävinä arvoseteleinä muiden tuotteiden myöhempää ostamista varten?

3. Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, kysytään lisäksi,

onko direktiivin 2001/83 VIII osaston säännösten ja erityisesti 87 artiklan 3 kohdan mukaista, jos kansallista säännöstä (tässä HWG:n 7 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen 2 alakohdan a alakohtaa) tulkitaan siten, että siinä sallitaan toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen postimyyntiapteekin lääkemääräystä edellyttävien lääkkeiden koko valikoiman mainostaminen mainoslahjoilla, jotka annetaan heti vaikuttavina alennuksina tai maksuina?

Unionin oikeussäännöt, joihin asiassa viitataan

SEUT, erityisesti sen 34 artikla

Direktiivi 2001/83, erityisesti VIII ja VIII a osasto (86–100 artikla, 87 artiklan 3 kohta ja 88 artiklan 1 kohdan a alakohta)

Kansalliset oikeussäännöt, joihin asiassa viitataan

Lääkemainonnasta annettu laki (Gesetz über die Werbung auf dem Gebiete des Heilwesens, Heilmittelwerbegesetz, jäljempänä HWG)

Siviiliprosessilaki (Zivilprozessordnung, jäljempänä ZPO)

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä

- 1 Kantaja ja Revision-menettelyn vastapuoli on alankomaalainen postimyyntiapteekki, joka toimittaa käsikauppalääkkeitä ja reseptilääkkeitä postimyyntinä loppuasiakkaille Saksaan.

- 2 Vastaaja ja Revision-menettelyn valittaja on apteekkareita edustava järjestö Nordrheinin alueella.
- 3 Revision-menettelyn vastapuoli on vuodesta 2012 lähtien harjoittanut mainontaa erilaisilla alennuskampanjoilla, joilla lääkemääräystä edellyttäviä lääkkeitä ostaville asiakkaille on myönnetty etua käteisalennuksen, toisen lääkkeen oston yhteydessä vähennettävän arvosetelin, hotellikuponin tai autoklubin vuosijäsenyyden muodossa.
- 4 Revision-menettelyn valittajan mukaan nämä mainontatoimet ovat lääkelainsäädännön mukaisen reseptilääkkeiden hintasääntelyn vastaisia, ja sen vaatimuksesta Revision-menettelyn vastapuolelle annettiin – siltä osin kuin merkityksellistä Revision-menettelyn kannalta – vuosina 2013–2015 viisi väliaikaista kieltomääräystä, jotka on lueteltu jäljempänä ja jotka kaikki pantiin asianmukaisesti täytäntöön.
- 5 Revision-menettelyn valittaja haki Landgericht Kölniltä (Kölnin alueellinen alioikeus) vastapuolen mainonnalle väliaikaisia kieltomääräyksiä, jotka annettiin 8.5.2013 (viite 84 O 90/13), 4.11.2014 (viite 84 O 208/14) ja 26.9.2013 (viite 84 O 220/13). Jokainen näistä kolmesta määräyksestä pantiin asianmukaisesti täytäntöön. Landgericht Köln kumosi 22.3.2017 antamallaan tuomioilla 8.5.2013 ja 4.11.2014 annetut välitoimimääräykset.
- 6 Landgericht Köln antoi Revision-menettelyn valittajan hakemuksesta 5.11.2013 välitoimimääräyksen (viite 84 O 256/13), joka pantiin täytäntöön 21.1.2014 ja joka koski Revision-menettelyn vastapuolen seuraavanlaista mainontaa:

”Lähetä lääkemääräyksesi nyt! ... Emme valitettavasti voi säästää teitä matkalta postilaatikolle. Korvataksemme matkakustannukset linja-autolla tai junalla annamme kuitenkin uusille asiakkaille 10 euroa, joka vähennetään heti reseptin lähettämisen yhteydessä laskun summasta.”

Alennus koski lääkemääräystä edellyttävien lääkkeiden tilauksia, joiden tilausarvo on vähintään 50 euroa. Landgericht Köln kumosi tämän välitoimimääräyksen 22.3.2017 antamallaan tuomiolla.
- 7 Landgericht Köln antoi Revision-menettelyn valittajan hakemuksesta 29.9.2015 välitoimimääräyksen (viite 81 O 82/15), joka pantiin täytäntöön 26.5.2016 ja joka koski Revision-menettelyn vastapuolen seuraavanlaista mainontaa:

”Viiden euron arvoseteli seuraavasta reseptilääkkeen tilauksestanne”.

Mainittu summa oli tarkoitus vähentää suoraan laskun summasta. Landgericht Köln kumosi tämän välitoimimääräyksen 21.3.2017 antamallaan tuomiolla.
- 8 Kaikki edellä mainitut kumoamistuomiot johtuivat olosuhteiden muuttumisesta unionin tuomioistuimen 19.10.2016 antaman tuomion Deutsche Parkinson Vereinigung (C-148/15, EU:C:2016:776) jälkeen.

- 9 Joidenkin välitoimimääräysten täytäntöönpanon yhteydessä Revision-menettelyn valittajalle määrättiin Revision-menettelyn vastapuolen hakemuksesta suuria hallinnollisia sakkoja.
- 10 Revision-menettelyn vastapuoli vaatii Revision-menettelyn valittajalta vahingonkorvausta, koska välitoimimääräykset olivat sen mukaan alusta alkaen perusteettomia.
- 11 Landgericht hylkäsi kanteen. Revision-menettelyn vastapuoli vaati toisessa oikeusasteessa lähinnä, että Revision-menettelyn valittaja veloitetaan ensinnäkin maksamaan sille vahingonkorvausta vähintään 18 476 648,12 euroa korkoineen ja toiseksi, että Revision-menettelyn valittajan todetaan olevan vahingonkorvausvelvollinen mahdollisten muiden vahinkojen osalta.
- 12 Revision-menettelyn valittaja vaatii Revision-valituksessaan edelleen kanteen hylkäämistä kokonaisuudessaan.

Yhteenveto ennakkoratkaisupyynnön perusteluista

- 13 ZPO:n 945 §:n mukaan asianosaisen, jonka hakemuksesta on annettu alusta alkaen perusteeton välitoimimääräys, on korvattava vastapuolelle määräyksen täytäntöönpanosta aiheutunut vahinko.
- 14 Lääkevalmisteiden mainontaa koskevaa Saksan lainsäädäntöä – tässä HWG:n 7 §:n 1 momenttia – sovellettaessa kolme viidestä välitoimimääräyksellä kielletystä mainontatoimesta ovat lainvastaisia. Tämä koskee 8.5.2013 (viite 84 O 90/13), 26.9.2013 (viite 84 O 220/13) ja 4.11.2014 (viite 84 O 208/14) annettujen välitoimimääräysten kohteena olevia mainontatoimia. Näiden kolmen määräyksen osalta ZPO:n 945 §:n mukainen korvausvaatimus ei tule kyseeseen.
- 15 Valitustuomioistuin katsoi perustellusti, että lääkkeiden hintasääntelyä ei pidä soveltaa Revision-menettelyn vastapuolen vahingoksi, koska unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan yhtenäisten myyntihintojen vahvistaminen vaikuttaa Revision-menettelyn vastapuoleen – joka on muuhun jäsenvaltioon kuin Saksan liittotasavaltaan sijoittautunut apteekki – enemmän kuin niihin apteekkeihin, joiden kotipaikka on Saksan alueella, mikä saattaa haitata enemmän muista jäsenvaltioista peräisin olevien kuin kotimaisten tuotteiden pääsyä markkinoille, joten kyseessä on SEUT 34 artiklan rikkominen (ks. tuomio 19.10.2016, Deutsche Parkinson Vereinigung, C-148/15, EU:C:2016:776, 26 ja 27 kohta).
- 16 HWG:n 7 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen mukaan on kiellettyä tarjota, mainostaa tai antaa kylkiäisiä ja muita mainoslahjoja (tavaroita tai palveluja) tai ottaa niitä vastaan terveydenhoitoalan ammattilaisena, ellei kyseessä ole jokin HWG:n 7 §:n 1 momentin ensimmäisessä virkkeessä säädetyistä poikkeustapauksista. Kielto ei koske muun muassa vähäarvoisia pientavaroita ja kylkiäisiä tai mainoslahjoja, jotka annetaan tiettyä tai tietyllä tavalla laskettavana

rahasummana. Molempien poikkeusten yhteydessä ovat kuitenkin edelleen kiellettyjä lääkkeiden kylkiäiset tai muut mainoslahjat, jos ne annetaan muun muassa lääkelain (Arzneimittelgesetz) nojalla voimassa olevien hintasäännösten vastaisesti.

- 17 Nyt käsiteltävässä asiassa arvioitavat palkkiot ja arvokset ovat HWG:n 7 §:n 1 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettuja mainoslahjoja mutta eivät vähäarvoisia pientavaroita. Lisäksi kyse on vain osittain kylkiäisistä tai mainoslahjoista, jotka annetaan HWG:n 7 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen 2 alakohdan a alakohdan poikkeussäännöksessä tarkoitettulla tavalla tietynä tai tietyllä tavalla laskettavana rahasummana ja jotka ovat siten sallittuja.
- 18 Kylkiäiset tai mainoslahjat, jotka ovat 5.11.2013 (viite 84 O 256/13) ja 29.9.2015 annetun väli-toimimääräyksen (viite 81 O 82/15) kohteena, ovat sallittuja.
- 19 Revision-valituksella riitautetaan tuloksetta valitustuomioistuimen ratkaisu, jonka mukaan edellä mainitut kaksi väli-toimimääräystä olivat alun alkaenkin perusteettomia.
- 20 Molemmissa tapauksissa kyse on HWG:n 7 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen 2 alakohdan a alakohdan nojalla sallituista rahamääräisistä alennuksista, jotka vähennetään heti tilauksen summasta. Niillä rikotaan tosin HWG:n 7 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen 2 alakohdan toista osaa, koska ne myönnetään lääkelain nojalla sovellettavien hintasäännösten vastaisesti. Kyse on lääkemääräystä edellyttävistä lääkkeistä, joihin sovelletaan lääkkeiden hintasääntelyä. Tilauksen summasta suoraan vähennettävän rahamääräisen alennuksen myöntäminen merkitsee lääkkeiden hintasääntelyn rikkomista. Valitustuomioistuin on kuitenkin perustellusti katsonut, että lääkkeiden hintasääntelyn noudattamista koskevaa edellytystä ei pidä soveltaa Revision-menettelyn vastapuolta vastaan.
- 21 Revision-valituksen menestyminen riippuu unionin oikeuden – tässä direktiivin 2001/83 – tulkinnasta. HWG:n 7 §:n soveltaminen herättää nyt käsiteltävässä asiassa unionin oikeuteen liittyviä kysymyksiä, joita on tarpeen selvittää.
- 22 Lääkemainontaa koskevan lain säännöksiä on tulkittava direktiivin 2001/83 säännösten osalta unionin oikeuden mukaisesti. Kyseisen direktiivin soveltamisalalla lääkemainonta on yhdenmukaistettu täydellisesti (tuomio 8.11.2007, Gintec, C-374/05, EU:C:2007:654, 20–39 kohta).

Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys

- 23 Ensimmäisellä ennakkoratkaisukysymyksellä pyritään selvittämään, kuuluuko nyt tarkasteltava mainonta, joka koskee lääkemääräystä edellyttävien lääkkeiden ostamista apteekin koko tuotevalikoimasta, direktiivissä 2001/83 säädettyjen lääkemainontaa koskevien sääntöjen soveltamisalaan (VIII ja VIII a osasto, 86–100 artikla).

- 24 Tässä asiassa riitautettu mainonta koskee tarkemmin määrittämättömien lääkkeiden ostamista koko tuotevalikoimasta, ja Revision-menettelyn valittajan riitauttamat seikat koskevat lääkemääräystä edellyttävien lääkkeiden mainontaa.
- 25 Kuten unionin tuomioistuin on todennut, direktiivin 2001/83 VIII osastossa, joka koskee lääkemainontaa, säännellään tiettyjen lääkkeiden mainontaa (mainonnan sisältö, mainontatavat), mutta sillä ei säännellä lääkkeiden verkkomyyntipalvelujen mainontaa eikä kyseessä olevan apteekin reseptilääkkeiden koko valikoiman mainontaa (tuomio 1.10.2020, A [lääkkeiden mainonta ja myynti verkossa], C-649/18, EU:C:2020:764, 49 ja 50 kohta ja tuomio 15.7.2021, DocMorris, C-190/20, EU:C:2021:609, 20–22 kohta).
- 26 Unionin tuomioistuin on sittemmin todennut, että edellä mainitun tuomion A 50 kohdassa ja tuomion DocMorris 20 kohdassa esitetyistä toteamuksista huolimatta direktiivin 2001/83 säännösten soveltamisalaa ei ole rajattu koskemaan vain tiettyä lääketta koskevaa mainontaa (tuomio 22.12.2022, EUROAPTIEKA, C-530/20, EU:C:2022:1014, 51 kohta).
- 27 Direktiivin 2001/83 86 artiklan 1 kohdan sanamuodon mukaisesta, systemaattisesta ja teleologisesta tulkinnasta seuraa näin ollen, että kyseisessä säännöksessä tarkoitettu lääkemainonnan käsite kattaa kaikenlaisen ovelta ovelle tiedottamisen, asiakkaitten hankinnan tai kannustimet, joiden tarkoituksena on edistää tietyn lääkkeen tai määrittämättömien lääkkeiden määräämistä, luovutusta, myyntiä tai kulutusta (tuomio 22.12.2022, EUROAPTIEKA, C-530/20, EU:C:2022:1014, 47 kohta).
- 28 On mahdollista, että ainoastaan lääkemääräystä edellyttävien lääkkeiden ostoa koskevaa mainontaa – joka unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan ei kuulu direktiivin 2001/83/EY soveltamisalaan – ei pidetä myyntipalvelujen mainontana eikä lääkkeiden mainontana, koska tällaisen mainonnan yhteydessä potilas ei enää voi valita – jo määrättyjä – lääkkeitä vaan ainoastaan apteekin.

Toinen ennakkoratkaisukysymys

- 29 Jos nyt käsiteltävässä asiassa kyseessä oleva lääkemääräystä edellyttävien lääkkeiden ostamista apteekin koko tuotevalikoimasta koskeva mainonta kuuluu direktiivissä 2001/83 esitettyjen mainontaa koskevien säännösten soveltamisalaan, esitetään toinen ennakkoratkaisukysymys.
- 30 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin tiedustelelee tällä kysymyksellään, onko direktiivin 2001/83 VIII osaston säännösten ja erityisesti 87 artiklan 3 kohdan mukaista, jos kansallista säännöstä (tässä HWG:n 7 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen 2 alakohdan a alakohtaa) tulkitaan siten, että siinä kielletään toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen postimyyntiapteekin lääkemääräystä edellyttävien lääkkeiden koko valikoiman mainostaminen mainoslahjoilla, jotka annetaan tietyn rahasumman tai prosenttialennuksen sisältävinä arvoseleinä muiden tuotteiden myöhempää ostamista varten.

Yhteensopivuus direktiivin 2001/83 kanssa

- 31 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin katsoo, että tällainen tulkinta on edellä mainittujen direktiivin säännösten mukainen.
- 32 Unionin tuomioistuin on katsonut, että direktiivin 2001/83 87 artiklan 3 kohtaa ja 90 artiklaa on tulkittava siten, että ne eivät ole esteenä kansalliselle säännökselle, jossa kielletään sisällyttämästä sellaisten lääkkeiden yleisölle suunnattuun mainontaan, jotka eivät edellytä lääkemääräystä eivätkä ole korvattavia, tietoja, joissa kannustetaan lääkkeen ostamiseen perustelemalla lääkkeen ostotarvetta sen hinnalla taikka ilmoittamalla erikoistarjouksesta tai siitä, että lääke myydään yhdessä muiden lääkkeiden kanssa, mahdollisesti alennettuun hintaan, tai yhdessä muiden tuotteiden kanssa (tuomio, 22.12.2022, EUROAPTIEKA, C-530/20, EU:C:2022:1014, 73 kohta).
- 33 Se on katsonut, että siltä osin kuin pääasiassa kyseessä olevan kaltaisilla kielloilla estetään sellaisen mainosaineiston levittäminen, joka kannustaa lääkkeiden, jotka eivät edellytä lääkemääräystä eivätkä ole korvattavia, epätarkoituksenmukaiseen ja liialliseen käyttöön, tällaiset kiellot ovat kansanterveyden turvaamisen keskeisen tavoitteen mukaisia (tuomio 22.12.2022, EUROAPTIEKA, C-530/20, EU:C:2022:1014, 69 kohta).
- 34 Unionin tuomioistuin on huomauttanut tässä yhteydessä, että nämä kiellot eivät koske tällaisia lääkkeitä koskevan tiedon puhtaasti informatiivisessa tarkoituksessa tapahtuvaa levittämistä, jolla ei ole mitään myynninedistämistarkoitusta, vaan sellaisten sisältöjen levittämistä, joilla pyritään kannustamaan näiden lääkkeiden ostoon joko viittaamalla niiden hintaan, erikoistarjoukseen tai myyntiin yhdessä muiden lääkkeiden kanssa, mahdollisesti alennettuun hintaan, tai muiden tuotteiden kanssa (tuomio 22.12.2022, EUROAPTIEKA, C-530/20, EU:C:2022:1014, 70 kohta).
- 35 Nämä toteamukset koskevat varsinkin lääkemääräystä edellyttävien lääkkeiden yleistä mainontaa ja lähtökohtaisesti myös toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen postimyyntiapteen yleistä mainontaa.

Yhteensopivuus SEUT 34 artiklassa tarkoitettujen tavaroiden vapaan liikkuvuuden kanssa

- 36 Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen mukaan ennakkoratkaisukysymyksessä kuvattu tulkinta ei ole ristiriidassa myöskään SEUT 34 artiklassa tarkoitettujen tavaroiden vapaan liikkuvuuden kanssa.
- 37 Tiettyjä myyntijärjestelyjä rajoittavien tai ne kieltävien kansallisten oikeussääntöjen soveltamisella muista jäsenvaltioista tuotuihin tuotteisiin ei voida tosiasiallisesti tai mahdollisesti rajoittaa jäsenvaltioiden välistä kauppaa suoraan tai välillisesti, jos kyseisiä oikeussääntöjä sovelletaan kaikkiin jäsenvaltion alueella toimiviin toimijoihin ja jos niillä on oikeudellisesti ja tosiasiallisesti sama

vaikutus sekä kotimaisten tuotteiden että muista jäsenvaltioista maahantuotujen tuotteiden markkinointiin. Tällaisten säännösten soveltaminen sellaisten toisesta jäsenvaltiosta tuotujen tuotteiden myyntiin, jotka ovat kyseisen valtion oikeussääntöjen mukaisia, ei ole omiaan estämään näiden tuotteiden markkinoille pääsyä eikä rajoittamaan sitä enempää kuin kotimaisten tuotteiden markkinoille pääsyä. Unionin tuomioistuin on luonnehtinut myyntijärjestelyjä koskevat oikeussäännöt säännöksiksi, joilla muun muassa rajoitetaan yrityksen mahdollisuutta mainostaa (tuomio 15.7.2021, DocMorris, C-190/20, EU:C:2021:609, 35 ja 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 38 Ennakkoratkaisukysymyksessä kuvailtu kansallinen säännös on säännös, jota sovelletaan erotuksetta kaikkiin apteekkeihin, jotka myyvät lääkkeitä Saksassa, riippumatta siitä, ovatko ne sijoittautuneet Saksan alueelle vai toiseen jäsenvaltioon, joten sillä on oikeudellisesti ja tosiasiallisesti sama vaikutus sekä kotimaisten tuotteiden että muista jäsenvaltioista maahantuotujen tuotteiden markkinointiin.
- 39 Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen mukaan tämä johtopäätös ei ole ristiriidassa unionin tuomioistuimen 19.10.2016 antaman tuomion (Deutsche Parkinson Vereinigung, C-148/15, EU:C:2016:776) kanssa.
- 40 Unionin tuomioistuin totesi tuomiossa DocMorris, joka annettiin ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen esittämän ennakkoratkaisupyyntö johdosta, että kyseisessä asiassa kyseessä olleessa mainospelien kiellossa, joka perustui niin ikään HWG:n 7 §:n 1 momentin ensimmäiseen virkkeeseen, ei ollut – toisin kuin tuomion Deutsche Parkinson Vereinigung perustana olleessa menettelyssä – kyse hintakilpailua koskevasta ehdottomasta kiellosta. Sellaisten pelien kielloilla, joilla pyritään edistämään lääkkeiden myyntiä, on paljon vähemmän vakavampia seurauksia postimyyntiapteekeille kuin hintakilpailua koskevalla ehdottomalla kielloilla (tuomio 15.7.2021, DocMorris, C-190/20, EU:C:2021:609, 44 kohta).
- 41 Nyt tarkasteltavassa asiassa kyseessä olevassa kiellossa, joka koskee mainostamista tietyn rahasumman tai prosenttialennuksen sisältävillä arvoseteleillä muiden tuotteiden ostamiseksi myöhemmin, ei myöskään ole kyse hintakilpailun ehdottomasta kiellosta. Sillä tarkoitetaan ainoastaan kieltoa mainostaa heti vaikuttavia hinnanalennuksia.

Kolmas ennakkoratkaisukysymys

- 42 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin haluaa selvittää kolmannella kysymyksellään, onko direktiivin 2001/83 VIII osaston säännösten ja erityisesti 87 artiklan 3 kohdan mukaista, jos kansallista säännöstä (tässä HWG:n 7 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen 2 alakohdan a alakohtaa) tulkitaan siten, että siinä sallitaan toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen postimyyntiapteekin lääkemääräystä edellyttävien lääkkeiden koko valikoiman mainostaminen mainoslahjoilla, jotka annetaan heti vaikuttavina alennuksina tai maksuina.

- 43 Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen mukaan ei voida katsoa, että lääkemääräystä edellyttävien lääkkeiden mainontaa rahanarvoisilla kylkiäisillä koskeva kielto olisi oikeutettua jo direktiivin 2001/83/EY 88 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla, jossa – kyseisen direktiivin johdanto-osan 44 perustelukappaleen mukaisesti – säädetään, että jäsenvaltioiden on kiellettävä lääkemääräystä edellyttävien lääkkeiden väestölle suunnattu mainonta.
- 44 Vaikka yleinen mainonta, jolla – kuten nyt riitautetuilla mainontatoimilla – pyritään yleisesti edistämään lääkemääräystä edellyttävien lääkkeiden menekkiä myöntämällä rahanarvoisia etuja, on direktiivin 2001/83 86 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettua yleistä lääkemainontaa, ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen näkemyksen mukaan siinä ei ole kyse direktiivin 2001/83 88 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettusta yleisesti kielletystä, lääkemääräystä edellyttävien lääkkeiden väestölle suunnatusta mainonnasta.
- 45 Direktiivin 2001/83 88 artiklan 1 kohdalla pyritään terveyden suojelemiseksi estämään se, että väestölle suunnatulla mainonnalla kannustettaisiin potilaita pyytämään lääkäriään määräämään heille reseptilääkkeitä. Lääkemääräystä edellyttävien lääkkeiden hintamainonnalla pyritään sitä vastoin siihen, että potilas päättää valita tietyn apteekin ostaessaan hänelle jo määrätyn lääkkeen. Lääkemääräystä edellyttävien lääkkeiden markkinoinnissa hintamainonta on osa kilpailua, eikä se kuulu direktiivin 2001/83 88 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.

TYÖASIA